

Datum raadsvergadering : 24 mei 2018
Agenda nr. : [nr.]
Onderwerp : raadsprogramma 2018-2022 'Samen maken we Etten-Leur'

Aan de leden van de raad.

Voorstel

1. Het raadsprogramma 2018-2022 getiteld 'Samen maken we Etten-Leur' vast te stellen;
2. Het college op te dragen het onder 1 genoemd raadsprogramma te verwerken in het beleidskader 2018-2022, de begroting 2019 en de daarbij behorende meerjarenraming 2019-2022 en op basis van voornoemd raadsprogramma een collegewerkplan voor de komende vier jaar op te stellen;
3. De indeling in de negen thema's vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), zoals opgenomen in het raadsprogramma 2018-2022 vast te stellen als de programma-indeling voor de raadsperiode 2018-2022.

Inleiding

Op 21 maart 2018 vonden de verkiezingen voor de gemeenteraad plaats.
Op basis van de verkiezingsuitslag zijn de 27 raadszetels als volgt verdeeld:

Fractie APB: 6 zetels

Fractie CDA: 6 zetels

Fractie Ons Etten-Leur: 5 zetels

Fractie VVD: 3 zetels

Fractie GroenLinks: 2 zetels

Fractie D66: 2 zetels

Fractie Leefbaar Etten-Leur: 2 zetels

Fractie PvdA: 1 zetel

Door de partijen is afgesproken om te komen tot een raadsprogramma voor de raadsperiode 2018-2022.

Beoogd effect en evaluatie

Het vaststellen van een raadsprogramma waarin wordt aangegeven welke effecten de gemeenteraad de komende vier jaar wil bereiken.

Argumenten

1.1. Het raadsprogramma beschrijft de te bereiken maatschappelijke effecten

Elk van de 9 programma's van het raadsprogramma geeft een beschrijving weer van de te bereiken maatschappelijke effecten in de raadsperiode 2018-2022. Vervolgens beschrijft het programma op hoofdlijnen hoe deze effecten bereikt gaan worden. Hiermee stelt de gemeenteraad de kaders vast waarbinnen het college de werkzaamheden moet uitvoeren en waarover het college zich moet verantwoorden.

1.2. Het raadsprogramma gaat uit van de toekomstvisie 'Etten-Leur doet het gewoon' die de raad in 2012 heeft vastgesteld

Het raadsprogramma stelt de uitgangspunten van de toekomstvisie centraal. Deze uitgangspunten zijn:

- Het gaat om mensen;
- Het gaat over samenwerking;
- Het gaat om balans;
- Het gaat om andere rollen.

1.3. Het raadsprogramma is tot stand gekomen door inbreng van alle in de raad vertegenwoordigde partijen en na consultatie van de vijf O's

Het raadsprogramma sluit aan bij de ontwikkeling van burgerparticipatie naar overheidsparticipatie zoals die beschreven is in de in 2013 door de raad vastgestelde nota 'Ruimte voor initiatieven, overheids- en burgerparticipatie in Etten-Leur'.

1.4. Het raadsprogramma is volgens een unaniem overeengekomen proces tot stand gekomen

Het initiatief voor de coalitieonderhandelingen nam de lijsttrekker van de grootste partij, de heer C.F.A.M. van Aert van het APB. Hij heeft op 28 maart 2018 alle in de gemeenteraad vertegenwoordigde fracties uitgenodigd voor een openbare bespreking over de te volgen procedure. Unaniem zijn afspraken gemaakt over:

- de te volgen procedure
- het aanstellen van een procesbegeleider in de persoon van de heer F.C.M. Dingenouts
- het leveren van ondersteuning door de griffier bij het schrijven van het raadsprogramma
- het feit dat de burgemeester gedurende het proces periodiek geïnformeerd en geconsulteerd wordt over de voortgang van het proces

Onderstaand wordt de gevolgde procedure toegelicht:

- a. 21 maart 2018: gemeenteraadsverkiezingen
- b. 23 maart 2018: definitief vaststellen van de verkiezingsuitslag door het centraal stembureau
- c. 28 maart 2018: onder voorzitterschap van de heer Van Aert in openbaarheid bespreken met de onderhandelingsdelegaties (bestaande uit 3 personen per partij) over de te volgen procedure
- d. 3 april 2018: onder voorzitterschap van de procesbegeleider een openbaar debat om met elkaar te duiden hoe de verkiezingsuitslag moet worden geïnterpreteerd. Conclusie van dit debat was dat als eerste de mogelijkheid voor het vormen van een coalitie tussen APB, CDA en Ons Etten-Leur onderzocht moest gaan worden. Ook gaf elke fractie aan welke thema's in het raadsprogramma aan de orde moeten komen en is het draagvlak voor deze thema's gepeild. Aan het einde van dit debat spraken we af dat APB, CDA en Ons Etten-Leur de ingebrachte thema's in een eerste concept raadsprogramma gingen uitwerken
- e. 5 en 9 april 2018: onder voorzitterschap van de procesbegeleider besloten onderhandelingen tussen de onderhandelaars van APB, CDA en Ons Etten-Leur met als doel te komen tot een concept raadsprogramma
- f. 14 april 2018: onder voorzitterschap van de procesbegeleider een besloten overleg tussen de lijsttrekkers van APB, CDA en Ons Etten-Leur om te spreken over de voortgang van het proces en te verkennen of de vorming van een coalitie haalbaar werd geacht. Conclusie van dit overleg was dat een coalitie tussen APB, CDA en Ons Etten-Leur niet haalbaar is gebleken
- g. 19 april 2018: gegeven het mislukken van de onderhandelingen tussen APB, CDA en Ons Etten-Leur een extra openbaar debat onder voorzitterschap van de procesbegeleider om vast te stellen welke

coalitie nu onderzocht moest worden. Conclusie van dit debat was dat de mogelijkheid voor het vormen van een coalitie tussen APB, CDA en VVD onderzocht moest gaan worden.

- h. 23 en 26 april 2018: onder voorzitterschap van de procesbegeleider besloten onderhandelingen tussen de onderhandelaars van APB, CDA en VVD met als doel te komen tot een concept raadsprogramma
- i. 26 april 2018: het presidium stemt in met de volgende procedure:
 - Toezenden van het concept raadsprogramma op 1 mei 2018 aan de fracties (inclusief openbaarmaking via de website van de gemeenteraad)
 - Openbare bespreking van het concept raadsprogramma door de fracties op 7 mei 2018
 - Openbare bespreking van het concept raadsprogramma met de leerlingen van KSE en Munnikenheidecollege en de vijf O's (Onderwijs, Ondernemers, Onze inwoners, maatschappelijke Organisaties en (andere) Overheden) op 17 mei 2018
 - Behandelen raadsprogramma tijdens een extra raadsvergadering op 24 mei 2018
- j. 7 mei 2018: openbare bespreking onder voorzitterschap van de procesbegeleider van het concept raadsprogramma (versie 1 mei 2018) met alle fracties. Vastgesteld werd welke aanvullingen/aanscherpingen de fracties wensten. Op de voorgestelde aanpassingen/aanscherpingen is door de beoogde coalitiepartners gereageerd. Resultaat van deze stap was een tweede concept raadsprogramma (versie 8 mei 2018) dat gebruikt is voor de consultatie van de vijf O's
- k. 17 mei 2018: openbare bespreking van het tweede concept raadsprogramma met de leerlingen van de KSE en het Munnikenheidecollege (in de ochtend) de vijf O's (in de middag) onder voorzitterschap van de procesbegeleider. Vastgesteld werd welke aanvullingen/aanscherpingen de vijf O's wensten. Op de voorgestelde aanpassingen/aanscherpingen is door de beoogde coalitiepartners gereageerd. Resultaat van deze stap is het raadsprogramma dat nu ter vaststelling voorligt
- l. 24 mei 2018: openbare raadsbehandeling raadsprogramma met als doel het raadsprogramma vast te stellen.

2.1. Het college werkt de het raadsprogramma verder uit in een beleidskader en vertaalt het programma financieel in de begroting 2019 en de daarbij behorende meerjarenraming 2019-2022

Bij de vaststelling van de vereenvoudiging van de P&C cyclus is bepaald dat het raadsprogramma en de daarin benoemde effecten voor vier jaar de basis vormt. Het accent in het raadsprogramma ligt op de wat vraag en minder op de hoe vraag. Op basis van het raadsprogramma wordt in het eerste jaar na de verkiezingen een integrale beleidsactualisering doorgevoerd die uitmondt in een beleidskader. In dit beleidskader krijgen de beleidsaanpassingen die in het raadsprogramma worden benoemd alsmede de wettelijk verplichte beleidsaanpassingen in onderlinge samenhang een plaats.

In de werkgroep raadsprogramma is begin 2018 afgesproken dat op basis van het raadsprogramma opnieuw een beleidskader wordt opgesteld. Afgesproken is dat het beleidskader 2018-2022 beschikbaar is bij de behandeling van de kadernota 2019-2022. Bij de behandeling van deze kadernota reageren de fracties ook op het beleidskader. Op basis van de (gedragen) reacties worden het raadsprogramma en het beleidskader financieel vertaald in de begroting 2019 en de meerjarenraming 2019-2022.

3.1. De gekozen indeling sluit aan bij de verplichte indeling uit het Besluit Begroting en Verantwoording
De gemeenteraad stelt bij het begin van een raadsperiode de programma-indeling vast. Op dit moment bestaat deze uit 3 programma's: Bestuur en dienstverlening, Wonen en Leven. De programma's zijn vervolgens verdeeld naar 26 producten. Het programmaniveau is belangrijk. Dit is namelijk het niveau waarop de gemeenteraad de lasten en baten vaststelt. Bij tussentijdse rapportages rapporteert het college op dit niveau aan de raad en tot slot wordt het jaarverslag opgemaakt.

Kortom, de gehele planning & control cyclus (P&C-cyclus) is gebouwd op het programmaniveau.

Wijziging wet- en regelgeving (BBV)

Met ingang van 1 januari 2017 is het BBV gewijzigd en is de invoering van thema's en taakvelden wettelijk voorgeschreven. Een belangrijk doel hiervan is om de vergelijkbaarheid tussen gemeenten te vergroten. Door de huidige (vrije) programma-indeling is deze vergelijkbaarheid namelijk erg moeilijk. Van 2017 gebruiken we beide structuren naast elkaar.

De thema-indeling vanuit het BBV is als volgt:

- Thema 0 Bestuur en ondersteuning;
- Thema 1 Veiligheid;
- Thema 2 Verkeer, vervoer en waterstaat;
- Thema 3 Economische zaken;
- Thema 4 Onderwijs;
- Thema 5 Sport, cultuur en recreatie;
- Thema 6 Sociaal domein;
- Thema 7 Volksgezondheid en milieu;
- Thema 8 Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing (VHROSV).

Nieuwe raadsperiode

Bij aanvang van iedere raadsperiode stelt de gemeenteraad een programma-indeling vast. Dit hebben we afgesproken in de Financiële Verordening. Voorgesteld wordt om de voorgeschreven thema-/taakveldstructuur ook te gebruiken voor de programma-indeling. De argumenten hiervoor zijn als volgt:

- De thema/taakveldstructuur is voorgeschreven en moet iedere gemeente gebruiken. Deze indeling geeft de raad de mogelijkheid tot vergelijking met andere gemeenten. Een (aparte) programma-indeling biedt die mogelijkheid niet.
- Het gebruik van een aparte programma-indeling geeft administratief dubbel werk: zowel de programma-indeling als thema/taakveldindeling moet onderhouden worden. Dit is niet wenselijk.
- Omliggende gemeenten zijn ook voornemens om de thema/taakveldstructuur te gaan gebruiken als programma-indeling. De onderlinge vergelijkbaarheid neemt daardoor toe.

3.2. Met het laten opstellen van het collegewerkplan wordt ervoor gezorgd dat de raad kan monitoren of de uitvoering van het raadsprogramma volgens schema verloopt

Om de controlerende rol goed uit te kunnen voeren, is het wenselijk dat de raad inzicht heeft in het werkplan van het college voor deze raadsperiode. Aan de hand van het werkplan kan gemonitord worden of de uitvoering van het raadsprogramma volgens planning verloopt.

Alternatieven/varianten

Het alternatief is om geen raadsprogramma vast te stellen. Nadeel van deze variant is dat de raad geen kaders meegeeft aan het college op basis waarvan het college de werkzaamheden kan en moet uitvoeren en zich moet verantwoorden.

Kanttekeningen

1. De financiële en personele consequenties zijn nog niet in beeld.

Het college krijgt de opdracht de financiële en personele consequenties, in het kader van de voorbereiding van de begroting 2019 en de meerjarenraming 2019-2022, in beeld te brengen.

2. Voor de te bereiken effecten zijn geen streefwaarden opgenomen in het raadsprogramma

Het college krijgt de opdracht de om in het beleidskader aan te geven op welke wijze effectmeting naast de verplichte indicatoren uit het BBV wordt ingevuld. Invulling hiervan vindt plaats in samenspraak met de werkgroep raadsprogramma.

Overige toelichting

De financiële en personele consequenties dient het college in het kader van de voorbereiding van de begroting 2019 en de meerjarenraming 2019-2022 in beeld te brengen. Gelet op de onzekerheden ten aanzien van met name de vraag of de middelen voor het Interbestuurlijk Programma (IBP) dat Rijk, Interprovinciaal Overleg, Unie van Waterschappen en Vereniging Nederlandse Gemeenten toereikend zijn en de benodigde middelen voor de implementatie van de Omgevingswet is een gedetailleerde doorrekening namelijk nu (nog) niet mogelijk gebleken.

De juridische consequenties worden bij de diverse voorstellen, die op basis van de kaders in dit raadsprogramma gemaakt worden, in beeld gebracht. Ook de relaties naar wijkgericht werken en de Wmo proof paragraaf worden bij de diverse voorstellen, die op basis van de kaders in dit raadsprogramma gemaakt worden, in beeld gebracht.

Planning

Nadat het raadsprogramma is vastgesteld:

1. wordt dit door de griffie op de gebruikelijke wijze gepubliceerd in de Etten-Leurse Bode en op officiële bekendmakingen.nl
2. bereid het college het beleidskader 2018-2022 voor
3. stelt het college een collegewerkplan op voor de komende vier jaar
4. verwerkt het college het raadsprogramma in de programmabegroting 2019 en de meerjarenraming 2019-2022

Communicatie

1. Communicatie voorafgaand en tijdens het besluitvormingsproces

1.1. Intern

Via Intranet is de ambtelijke organisatie geïnformeerd over de voortgang van de coalitievorming. De programmacoördinatoren hebben de eerste concept versie van het raadsprogramma gelezen en voorzien van suggesties voor versterking.

1.2. Extern

Via de gemeentelijke website zijn geïnteresseerden geïnformeerd over de voortgang van de coalitievorming.

Voor het overige wordt korthedshalve wordt verwezen naar de onder argumenten beschreven procedure.

2. Communicatie na besluitvorming

2.1 Intern

Het raadsprogramma wordt via Intranet gecommuniceerd met de gemeentelijke organisatie.

2.2 Extern

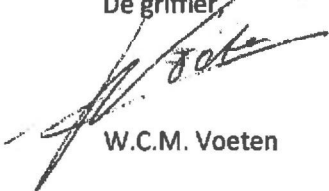
Het besluit van de gemeenteraad over het raadsprogramma wordt door de griffie op de gebruikelijke wijze gepubliceerd in de Etten-Leurse Bode en op officiële bekendmakingen.nl.

Bijlagen

- Raadsprogramma 2018-2022 'samen maken we Etten-Leur' (inclusief versie waarin aanpassingen n.a.v. overleg 17-5-2018 expliciet zichtbaar zijn)
- Verslag overleg 28 maart 2018 over de procedure coalitievorming
- Verslag overleg 3 april 2018 over de verkenning van de te vormen coalitie(s) en de onderwerpen voor het raadsprogramma
- Verslag overleg 19 april 2018 over de verkenning van de te vormen coalitie(s)
- Verslag overleg 7 mei 2018 consultatie zeven in de raad vertegenwoordigde partijen (wordt nagezonden)
- Verslag overleg 17 mei 2018 consultatie leerlingen KSE en Munnikenheidecollege (wordt nagezonden)
- Verslag overleg 17 mei 2018 consultatie vijf O's (wordt nagezonden)

Etten-Leur, 18 mei 2018

Hoogachtend,
De griffier,

W.C.M. Voeten